

heller ikke denne Undtagelse særlig logisk. Thi netop i de mange vanskelige og farlige Situationer, som kan fremkomme til Søs, maa efter Ministerens Mening Bedriftsraad være selvskrevne til at bistaa Kaptajnen med Raad og Daad — eller gør Ministeren virkelig her en Undtagelse fra det øvrige frie Erhvervsliv og maaske af Kærlighed til Søn eller sligt kræver just paa Søfartens Omraade disse myndige, dygtige Ledere med noget i Retning af diktatorisk Magt og Myndighed, som er Idealet indenfor Socialdemokratiet selv og indenfor de socialistiske og andre kooperative Virksomheder? Det forekommer mig unægtelig, at Ministeren med disse Undtagelser har svækket Motiveringen for Lovforslaget saa stærkt, at der oprigtigt talt ikke bliver synderlig megen Logik tilbage.

Mere forstaaelige og jævne og lige til uden Spor af Mystik over sig er derimod Bestemmelserne i Lovforslagets § 2, hvor-efter kun fagorganiserede Arbejdere skal have Valgret og Valgbarhed til Bedriftsraadene. Her er Masken kastet, her er Vejen banet til den mest ublufærdige, statsautoriserede Monopolisering af Fagforeningsvældet. Jeg troede, at det var Demokratiets Aand, som med dette Lovforslag skulde marchere frem. Nu præsenteres vi i Stedet for Demokratiets Karikatur, den uundgaaelige Slutsten paa Udviklingen, den Udvikling, som starter med Kravet om Frihed og Frisind og ender med Tvangsvælde og Privilegier. Dette Tvangsmonopol, der saaledes skal sikres efter § 2, bliver efter vor Mening saa meget mere farligt, som Lovforslaget jo lader Begrebet Arbejdere omfatte ogsaa Funktionærer, Medhjælpere, Kontorpersonale o. s. v. Vi fra konservativ Side følger med den største Interesse Udviklingen af det moderne Funktionærproblem. Vi ser det som en social Nødvendighed gennem Sikringen af en fri, dygtig og udviklingsmulig Funktionærstand at støtte Begrebet Middelstanden, de Mellemlag i Samfundets sociale Struktur, som i øvrigt er truet saa stærkt af hele den øvrige Udvikling. Jeg skal ikke her komme ind paa dette Problem, men blot fremhæve, at Tendensen i dette Lovforslag, hvorefter Funktionær- og Medhjælperstanden indenfor alle Erhverv — det gælder Industri, Handel og Landbrug — skal tvinges ind i de socialdemokratiske Fagforeninger, er et Slag i Ansigtet netop paa Funktionærgruppernes frie Udvikling, og vi vil møde dette med den kraftigste Modstand.

Overhovedet giver dette Lovforslag jo Fagforeningerne en kolossalt forøget Magt,

men jeg er selvfølgelig klar over, at det har været nødvendigt at gøre dette, fordi Bedriftsraadene unægtelig ellers var blevet slemme Konkurrenter til de bestaaende Fagforeninger med hele det System af Tillidsmænd, Forretningsførere og andre Ledere, som Fagforeningsbevægelsen nu repræsenterer. Saa vil man undgaa den befrygtede illoyale Konkurrence paa den udmærkede og simple Maade, at man har betænkt baade det nye og det gamle, idet Fagforeningerne vil faa en stærkt forøget Magt ifølge Lovforslaget. Alligevel tillader jeg mig personlig at nære en vis Tvivl om, hvorvidt ikke en nøje Ransagning af Hjerter og Nyrrer vil vise, at mangen en veltjent Fagforeningsmand ser med alt andet end blide Øjne paa dette Lovforslag, simpelt hen fordi han forstaaer, at dette Lovforslag om Bedriftsraad i sine Enkeltheder betyder og maa betyde en Trusel mod Fagforeningssystemet og i sin Tendens nødvendigvis maa virke i destruktiv og bolshevikisk Retning.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne indskyde en Bemærkning for at forhindre, at man udlægger min Kritik af dette Lovforslag, og hvad dertil hører, som en Kritik af den danske Arbejderstand overhovedet. Jeg ved godt, at der hist og her er Tendens til at fremstille danske Arbejdere som mindre arbejdsdygtige end Udlandets Arbejdere, og det er jo ogsaa muligt, at det gennemsnitlige Arbejdstempo virkelig ligger noget lavere herhjemme end i de store Industrilande. Dette rokker dog ikke ved den Anskuelse, som er den almindelige blandt Lederne af vor Industri, at der faktisk er ganske ypperligt Materiale i den danske Industriarbejder, og dette er saa meget mere bemærkelsesværdigt, som den danske Industriarbejderstand hovedsagelig rekruterer fra Landet. Der præsteres dygtigt og godt Arbejde i dansk Industri og Haandværk. Det er ganske vist ogsaa vellønnet, men det vigtigste er jo dog, at der er baade Fart og faglig Dygtighed i vor Arbejderstand. Vort almene og relativt høje kulturelle Niveau afgiver sikkert ogsaa i denne Retning en Værdi, der ikke kan vurderes tilstrækkelig højt. Lad nu vore Fagforeninger have deres Skyggesider, lad dem skyde over Maalet og begaa deres Fejl, givet er det, at ogsaa i Fagforeningerne afspejler den danske Arbejderstands dygtige Egenskaber sig, og det er fuldkommen hen i Vejret at ville tale om, at vi mangler Chancer for at være et Industriland, naar saaledes den vigtigste Faktor af alle, nemlig Menneskematerialet, har saa deciderede Anlæg for Industri, som Tilfældet